

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců Mgr. Jany Brothánkové a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **J. M.**, proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 5. 2015, č. j. MSP-86/2014-OSD-SZN/5, o návrhu Krajského soudu v Plzni na přikázání věci vedené pod sp. zn. 30 A 88/2015 jinému soudu,

t a k t o :

Věc vedená u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 30 A 88/2015 **se p ř i k a z u j e** k projednání a rozhodnutí Krajskému soudu v Praze.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou ze dne 20. 7. 2015 podanou ke Krajskému soudu v Plzni žalobce napadá rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 5. 2015, č. j. MSP-86/2014-OSD-SZN/5, jímž žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí předsedy Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 8. 2014, č. j. Spr 2681/2013 - 17 (dále „rozhodnutí předsedy soudu“), a toto rozhodnutí potvrdil. Rozhodnutím předsedy soudu byla zamítnuta žádost žalobce o jmenování znalcem v oboru ekonomika, odvětví účetní evidence a ekonomická odvětví různá, specializaci daně.

Krajský soud v Plzni předložil Nejvyššímu správnímu soudu návrh na přikázání věci jinému krajskému soudu podle § 9 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). K tomu krajský soud uvedl, že v posuzované věci rozhodoval jako prvoinstanční správní orgán předseda tohoto krajského soudu, když odvolání proti jeho rozhodnutí bylo žalovaným zamítnuto a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Ve světle judikatury správních soudů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2005, č. j. 4 As 14/2004 - 70; usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2008, č. j. Nad 4/2008 - 47, resp. ze dne 29. 3. 2007, č. j. Nad 8/2007 - 40) tak zde může být dán důvod k postupu podle § 9 odst. 1 s. ř. s.

Stanovisko žalobce k otázce místní příslušnosti je zjevné již z jeho žaloby. V ní žalobce uvedl, že si je vědom toho, že věcně a místně příslušným soudem je Krajský soud v Plzni, jehož předseda je správním orgánem, jenž rozhodoval v prvním stupni. V daném případě tak sice dochází ke skutečnosti, že by daný soud mohl být podjatým, avšak žalobce námitku podjatosti nevznáší, neboť je přesvědčen o odborné a nestranné erudovanosti správních senátů tohoto soudu. Změna místní příslušnosti by dle žalobce přinesla jedině zvýšení nákladů. Krajský soud v Plzni následně ve smyslu § 9 odst. 3 s. ř. s. vyzval i žalovaného, aby se vyjádřil k návrhu na přikázání. Žalovaný uvedl, že má za to, že jsou naplněny podmínky pro postup ve smyslu

§ 9 odst. 1 s. ř. s. a navrhl, aby Nejvyšší správní soud přikázal předmětnou věc Krajskému soudu v Praze.

Nejvyšší správní soud shledal návrh Krajského soudu v Plzni na přikázání věci jinému než místně příslušnému soudu důvodným.

Podle § 9 odst. 1 s. ř. s. platí, že Nejvyšší správní soud přikáže věc jinému než místně příslušnému krajskému soudu, jestliže pro vyloučení soudců specializovaných senátů místně příslušného soudu nelze sestavit senát. Zmiňované ustanovení upravuje případ tzv. nutné delegace, která je podmíněna vyloučením všech soudců specializovaných senátů místně příslušného soudu, který má věc projednat a rozhodnout jako věcně a místně příslušný soud.

Krajský soud v Plzni učinil tedy návrh na delegaci nutnou podle § 9 odst. 1 s. ř. s. Jejím předpokladem je sice rozhodnutí o vyloučení všech soudců specializovaných senátů (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2009, č. j. Nad 23/2009 – 32, veškerá zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu je dostupná na www.nssoud.cz), pokud by však měl o vyloučení rozhodovat Nejvyšší správní soud, bylo by trvání na takové podmínce zbytečným formalismem (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2014, č. j. Nad 50/2014 – 25; či ze dne 7. 5. 2014, č. j. Nad 132/2014 - 29). Taková situace by nastala i v tomto případě. Z toho, že Krajský soud v Plzni učinil předmětný návrh na přikázání, vyplývá, že měl za to, že zde mohou vznikat pochybnosti o nepodjatosti soudců tohoto soudu. Jelikož však předseda Krajského soudu v Plzni rozhodoval v prvním stupni o žádosti o jmenování znalce, nemůže nyní v rámci posuzování případné podjatosti jednotlivých soudců rozhodovat, neboť by se de facto jednalo o rozhodování ve své vlastní věci. O vyloučení soudců Krajského soudu v Plzni by tak jako tak musel podle § 8 odst. 3 s. ř. s. per analogiam rozhodnout Nejvyšší správní soud.

V usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 5. 2014, č. j. Nad 132/2014 – 29, se uvádí: „*Nepochybně je třeba vycházet z předpokladu, že vyloučení soudce z projednávání a rozhodování konkrétní věci představuje na jedné straně zásah do ústavního práva účastníků na zákonného soudce, na druhé ovšem slouží k zachování rovněž ústavně zajištěného práva na řádný proces. V kontextu úvah o existenci důvodu pro upřednostnění jednoho z uvedených principů nelze přehlédnout, že vyloučení soudce může být založeno nejen na skutečně prokázané podjatosti konkrétního soudce, nýbrž také tehdy, jestliže lze mít o nepodjatosti soudce rozumnou pochybnost (blíže k tomu náleží Ústavního soudu ze dne 27. 11. 1996, sp. zn. I ÚS 167/94, in <http://nalus.usoud.cz>, rovněž rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2005, č. j. 4 As 14/2004 - 79).*“

Přestože pouhá skutečnost, že v prvním stupni o žádosti o jmenování znalce rozhodoval předseda Krajského soudu v Plzni, automaticky neznamená, že by v takovéto věci všichni soudci specializovaných senátů tohoto soudu byli vyloučeni z projednávání a rozhodnutí (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 12. 2012, č. j. Nad 101/2012 - 18), důvodné pochybnosti o nepodjatosti soudců příslušného soudu lze mít zejména z toho důvodu, že předmětem řízení v nyní posuzované věci je tvrzená nezákonnost rozhodnutí žalovaného, které potvrdilo právě rozhodnutí předsedy Krajského soudu v Plzni, tedy funkcionáře tohoto soudu. Skutečnost, že by soudci krajského soudu měli, byť zprostředkovaně (primárně žaloba samozřejmě napadá rozhodnutí žalovaného), posuzovat činnost funkcionáře krajského soudu, který může v zákonem stanovených případech vůči nim vykonávat úkoly justiční správy, je důvodem pro vyloučení těchto soudců z projednání a rozhodnutí věci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2005, č. j. 4 As 14/2004 - 70).

I přestože sám žalobce se delegace místní příslušnosti nedomáhal, je Nejvyšší správní soud toho názoru, že delegace je v tomto případě opravdu nezbytná, neboť ve smyslu shora

pokračování

uvedeného lze na všechny soudce specializovaných senátů Krajského soudu v Plzni hledět jako na vyloučené pro možnou podjatost ve věci, a to i přestože žalobce uvedl, že tuto podjatost nenamítá. Důvěra v nezávislé a nestranné rozhodování soudů totiž patří mezi základní mimoprávní atributy právního státu (srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 26. 4. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 11/04, dostupný na nalus.usoud.cz). Tuto důvěru přitom nelze omezovat pouze ve vztahu k účastníkům řízení, nýbrž je třeba ji vnímat obecně. Je zřejmé, že pokud by v tomto případě rozhodovali soudci Krajského soudu v Plzni, o jejichž nepodjatosti mohou vznikat pochybnosti, nebyl by zmíněný atribut naplněn. Tato skutečnost podle Nejvyššího správního soudu musí převážet i nad tím, že nutná delegace místní příslušnosti s sebou v tomto případě pravděpodobně přinese zvýšení nákladů na soudní řízení.

Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud přikázal věc vedenou u Krajského soudu pod sp. zn. 30 A 88/2015 k projednání a rozhodnutí Krajskému soudu v Praze, který je soudem svým sídlem nejbližším účastníkům řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. října 2015

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu